

MA - I (Sem-I)

Economics

Time: 2:30 hrs.

July - 2023

Marks: 75

- Note:** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Discuss the difference between economic growth and development.
- Explain the role of market and state.
- Discuss the 'poverty gap' with the help of diagram.

Q.2. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Discuss the Solow's neoclassical model of growth.
- Define the term convergence and explain the types of convergence.
- Explain the Harrod-Domar growth model.

Q.3. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- What is the meaning of microfinance? What are the features of microfinance services?
- Explain the household model of fertility.
- Discuss the impact of institutions on the growth of economic development.

Q.4. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Write a note on structural adjustment programs (SAPs).
- Define the foreign exchange market and explain the foreign exchange instruments.
- Discuss the environmental problems in economic development.

Q.5. Write short note on any three. (15 Marks)

- Human Development Index
- Approach to technical growth
- Segmentation of rural credit market.
- Sustainable development.

*****

वेळ: २:३० तास

गुण: ७५

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३. आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृती काढा.

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) आर्थिक वृद्धी आणि विकास यातील फरकाची चर्चा करा.

ब) बाजार आणि राज्य यांची भूमिका स्पष्ट करा.

क) आकृतीच्या साहाय्याने 'गरिबी अंतर' चर्चा करा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) सोलोच्या नवसनातनवादी वृद्धी प्रतिमानाची चर्चा करा.

ब) अभिसरण या संज्ञेची व्याख्या करा आणि अभिसरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

क) हॅरॉड-डोमर वृद्धी प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) सूक्ष्म वित्त म्हणजे काय? सूक्ष्म वित्त सेवांची वैशिष्ट्ये काय आहेत?

ब) प्रजननक्षमतेचे घरगुती प्रतिमान स्पष्ट करा.

क) आर्थिक विकासाच्या वाढीवर संस्थांचा काय परिणाम होतो याची चर्चा करा.

प्र.४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) संरचनात्मक समायोजन कार्यक्रम (SAPs) यावर टीप लिहा.

ब) परकीय चलन बाजाराची व्याख्या करा आणि परकीय चलन साधनांचे स्पष्टीकरण करा.

क) आर्थिक विकासातील पर्यावरणीय समस्यांवर चर्चा करा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन बाबींवर थोडक्यात टिप लिहा.

(१५ गुण)

अ) मानव विकास निर्देशांक

ब) तांत्रिक वृद्धीचा दृष्टीकोन

क) ग्रामीण पत बाजाराचे विभाजन.

ड) शाश्वत विकास

*****

MA - I (Sem-I)

Economics

Time: 2:30 hrs.

July - 2023

Marks: 75

- Note:** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Discuss the difference between economic growth and development.
- Explain the role of market and state.
- Discuss the 'poverty gap' with the help of diagram.

Q.2. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Discuss the Solow's neoclassical model of growth.
- Define the term convergence and explain the types of convergence.
- Explain the Harrod-Domar growth model.

Q.3. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- What is the meaning of microfinance? What are the features of microfinance services?
- Explain the household model of fertility.
- Discuss the impact of institutions on the growth of economic development.

Q.4. Answer **Any Two** of the following. (15 Marks)

- Write a note on structural adjustment programs (SAPs).
- Define the foreign exchange market and explain the foreign exchange instruments.
- Discuss the environmental problems in economic development.

Q.5. Write short note on any three. (15 Marks)

- Human Development Index
- Approach to technical growth
- Segmentation of rural credit market.
- Sustainable development.

*****

वेळ: २:३० तास

गुण: ७५

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३. आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृती काढा.

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) आर्थिक वृद्धी आणि विकास यातील फरकाची चर्चा करा.

ब) बाजार आणि राज्य यांची भूमिका स्पष्ट करा.

क) आकृतीच्या साहाय्याने 'गरिबी अंतर' चर्चा करा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) सोलोच्या नवसनातनवादी वृद्धी प्रतिमानाची चर्चा करा.

ब) अभिसरण या संज्ञेची व्याख्या करा आणि अभिसरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

क) हॅरॉड-डोमर वृद्धी प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) सूक्ष्म वित्त म्हणजे काय? सूक्ष्म वित्त सेवांची वैशिष्ट्ये काय आहेत?

ब) प्रजननक्षमतेचे घरगुती प्रतिमान स्पष्ट करा.

क) आर्थिक विकासाच्या वाढीवर संस्थांचा काय परिणाम होतो याची चर्चा करा.

प्र.४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) संरचनात्मक समायोजन कार्यक्रम (SAPs) यावर टीप लिहा.

ब) परकीय चलन बाजाराची व्याख्या करा आणि परकीय चलन साधनांचे स्पष्टीकरण करा.

क) आर्थिक विकासातील पर्यावरणीय समस्यांवर चर्चा करा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन बाबींवर थोडक्यात टिप लिहा.

(१५ गुण)

अ) मानव विकास निर्देशांक

ब) तांत्रिक वृद्धीचा दृष्टीकोन

क) ग्रामीण पत बाजाराचे विभाजन.

ड) शाश्वत विकास

*****

MA - I Csem - I

Economics

[Time: 30 Hrs]

March - 2023

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 Answer **any two** of the following 15
- A) Explain Revealed Preference Theory of consumer behaviour.
  - B) Explain the concept of indirect utility function.
  - C) Discuss Slutsky equation.
- Q.2 Answer **any two** of the following 15
- A) Explain returns to scale and the concept of efficient production.
  - B) Discuss the concept of Constant Elasticity of Substitution (CES) production function.
  - C) Explain long-run and short-run cost curves.
- Q.3 Answer **any two** of the following 15
- A) Explain the equilibrium of a perfectly competitive firm in the long run.
  - B) Discuss the first and second fundamental theorems of welfare economics.
  - C) Write note on the theory of Second Best.
- Q.4 Answer **any two** of the following 15
- A) Explain measurement of monopoly power.
  - B) Discuss second degree price discrimination by the monopoly firm.
  - C) How price and output is determined under monopoly.
- Q.5 Answer **any two** of the following 15
- A) Roy's identity
  - B) The short-run Cobb-Douglas cost function
  - C) Stability of General Equilibrium
  - D) Third degree price discrimination under monopoly

*****

[वेळ: २.३० तास]

[गुण:७५]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना:

१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

१५

अ) ग्राहक वर्तनाचा प्रकट पसंती सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) परोक्ष उपयोगिता फलन स्पष्ट करा.

क) स्लटस्की समीकरणाची चर्चा करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

१५

अ) उत्पादन प्रमाण फलन आणि कार्यक्षम उत्पादनाची संकल्पना स्पष्ट करा.

ब) स्थिर प्रतिस्थापन उत्पादन फलन या संकल्पनेची चर्चा करा.

क) दीर्घकालीन व अल्पकालीन उत्पादन खर्च वक्र स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

१५

अ) पूर्ण स्पर्धेतील उद्योगाचा दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा.

ब) कल्याणकारी अर्थशास्त्राच्या पहिल्या आणि दुसऱ्या मूलभूत प्रमेयांची चर्चा करा.

क) द्वितीय श्रेष्ठत्वाच्या सिद्धांतावर टीप लिहा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

१५

अ) एकाधिकार शक्तीचे मोजमाप स्पष्ट करा.

ब) मत्तेदारी उद्योगाच्या द्वितीय श्रेणीच्या किंमतीतील भेदभावाची चर्चा करा.

क) मत्तेदारीमध्ये किंमत व उत्पादन याचे निर्धारण कसे होते?

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा.

५

अ) रॉयची आयडेंटिटी

ब) कॉब-डग्लसचे अल्पकालीन खर्च फलन

क) सर्वसामान्य समतोल स्थिरता

ड) मत्तेदारीतील तृतीय श्रेणीतील मूल्यभेद

*****

Time: 2:30 hrs.

Marks: 75

- Note: 1. All questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer Any Two of the following.

(15 Marks)

- Explain the three types of discrete random variables.
- Explain the scatter diagram method of studying correlation.
- Find the Karl Pearson's correlation coefficient for the following data.

X	10	6	9	10	12	13	11	9
Y	9	4	6	9	11	13	8	4

Q.2. Answer Any Two of the following.

(15 Marks)

- Explain the several steps of hypotheses testing.
- Discuss the parametric and non-parametric tests.
- A sample analysis of examination results of 450 final year degree students was made. It is found in the analysis that 200 students have failed, 160 have got pass class, 75 got second class and only 15 students have got first class. Find out whether these figures are consistent with the general final year degree examination result which is in the ratio of 4:2:2:1 for the above mentioned categories respectively.

Q.3. Answer Any Two of the following.

(15 Marks)

- Discuss the estimator properties for small sample.
-

X	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Y	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Calculate b_{yx} and b_{xy} from the above information.

- What is the meaning of regression coefficient? What are the properties of regression coefficients?

Q.4. Answer Any Two of the following.

(15 Marks)

- Explain the ten assumptions of ordinary least square (OLS) method.
- Discuss the methods to detect the problem of autocorrelation.
- Which are the rules used to detect the problem of Multicollinearity?

Q.5. Write short note on any three.

(15 Marks)

- Classification of correlation
- Type I error and Type II error
- Adjusted R squared
- Graphical method of detection of Heteroscedasticity.

*****